

**CATÀLEG DE PROTECCIONS. Municipi: CASTELLÓ DE LA PLANA
SECCIÓ CULTURAL PATRIMONI ETNOLÒGIC**

Denominació: **ERMITA DE SANT JAUME DE FADRELL**

Classe: **BRL (Monument d'Interés Local)**

Codi: **C-E-18**

DADES ADMINISTRATIVES I NIVELL DE PROTECCIÓ

Titularitat: Privada
Pública

Catalogació: Individualitzada
Conjunt

Nivell general de protecció:

Integral
Parcial
Ambiental
Tipològica

Organisme i adreça postal:

EMPLAÇAMENT: DADES GEOGRÀFIQUES I CADASTRALS

Terme Municipal:

Coordenades U.T.M.:

Plànol 1:10.000

Ref. cadastral:
(Polígon i parcel·la)
(p) = afecció parcial

12900A15700185,
12900A15700182, 12900A15709014 (p)

FOTOGRAFIA GENERAL

Denominació: ERMITA DE SANT JAUME DE FADRELL

Classe: BRL (Monument d'Interés Local)

Codi: C-E-18

DESCRIPCIÓ GENERAL I DADES CULTURALS

L'ermita de Sant Jaume és una edificació religiosa cristiana, característica del patrimoni ritual i vinculada amb la religiositat i les manifestacions de creences populars, que té un culte ocasional. Està ubicada fora de la població, a la partida de Fadrell i vora el camí del mateix nom que descendeix en direcció a la mar, a poc més d'un centenar de metres de distància del seu encreuament amb l'antiga via del Caminàs.

L'emplaçament no és fortuït perquè es troba abastament documentada la presència humana en el lloc des d'època antiga, amb un pes significatiu durant el període andalusí i després de la conquesta feudal. Cada època deixà la seua petjada, però actualment només queden dempeus restes del període baix medieval i modern. Esta ermita és una de les tres ermites medievals d'àmbit rural que tingué el municipi de Castelló, juntament amb la Magdalena i Lledó, durant els segles XIV-XVI. D'acord amb allò que planteja Ariño, en el lent procés de cristianització posterior a la conquesta, es produí una difusió massiva, rural, de les pràctiques cristianes que va suposar l'ocupació generalitzada de l'espai i la geografia, amb la construcció d'ermites i santuaris o la instal·lació de creus i peirons, com és el cas de Fadrell.

L'ermita de Sant Jaume presenta un conjunt edificat força desenvolupat, que té com a origen una sala gòtica amb arcs faixons, probablement dels segles XIII-XIV. Amb posterioritat s'han anat construint nous espais, de forma més o menys ordenada, que es varen adossar al primer, tot delimitant finalment un pati interior.

Els materials i les tècniques constructives són ben diverses i corresponen a les diferents fases i moments històrics en els quals s'ha intervingut. L'aprofitament de materials d'altres èpoques es fa més que evident amb algunes peces i restes utilitzades en les construccions més recents.

Els successius temples, però, sempre s'han alineat amb el camí de Fadrell, que té just enfront un cementiri perfectament delimitada per una tanca i porta. El cementiri degué estar en ús durant els segles XIV-XVI aproximadament, després quedà fossilitzat en l'entorn. Algunes de les esteles funeràries han estat aprofitades en el coronament de la porta d'accés i la tanca.

L'ermita té l'advocació a Sant Jaume, per això cada any se celebren festes en el seu honor que es fan coincidir amb el diumenge següent al 25 de juliol, en les quals hi té un paper destacat l'Encomanda de Fadrell, formada pels propietaris de terres en esta partida del terme.

L'edifici fou restaurat per darrera vegada a principis dels anys 80 del segle XX, essent l'aspecte que mostra en l'actualitat. Fou habilitat com a Museu d'Etnologia, però ara no hi conte cap espai museografiat ni material exposat.

Tipus d'element etnològic: Patrimoni ritual / església

Tipus de jaciment: **Cronologia:** s. XIII-XIV / XVII-XVIII / XX

Adscripció cultural: Medieval Moderna Contemporània

Registre de materials: Lítics Ceràmics Metàl·lics Ossos Estructures Altres

Altres materials mobles:

REFERÈNCIES DOCUMENTALS

ARIÑO, A. (1988): Festes, rituals i creences, València, Edicions Alfons el Magnànim – Institució Valenciana d'Estudis i Investigació.

FRANCÉS, J. M. (1989): Les ermites del Caminàs, Castelló, Ajuntament de Castelló.

OLUCHA, F. (1988): "Una panoràmica de l'art a la vila de Castelló entre 1500 i 1700". Boletín de la Sociedad Castellonense de Cultura, LXIV, Castelló de la Plana, p. 149-203.

TRAVER, V. (1958): Antigüedades de Castellón, Castelló, Ajuntament de Castelló.

CATÀLEG DE PROTECCIONS. Municipi: CASTELLÓ DE LA PLANA

SECCIÓ CULTURAL PATRIMONI ETNOLÒGIC

Denominació: **ERMITA DE SANT JAUME DE FADRELL**

Classe: **BRL (Monument d'Interés Local)**

Codi: **C-E-18**

COMPONENTS PRINCIPALS

Número /	Identificació (valoració: - a conservar / - irrellevant / - impropri)	Caràcter: - material / - ambiental / - tipològic	Estat de conservació: - bon estat / - acceptable / - deficient / - mal estat
----------	---	--	--

- 1 - Ermita (a conservar) / material / bon estat
- 2 - Dependències annexes (a conservar) / material / bon estat
- 3 - Cementeri (a conservar) / material / acceptable
- 4 - Sénia (impropi) / material / acceptable

ACTUACIONS PREVISTES

Número /	Tipus: - manteniment / - rehabilitació / - restauració / - condicionament / - eliminació	Importància: - alta / - mitjana / - reduïda	Urgència: - urgent / - no urgent
----------	--	---	----------------------------------

- 1 / Manteniment / alta / no urgent
- 2 / Manteniment / alta / no urgent
- 3 / Manteniment / alta / no urgent
- 4 / Manteniment / mitjana / no urgent

NORMATIVA

Normativa sectorial:

Llei 4/1998, d'11 de juny, de la Generalitat Valenciana, del Patrimoni Cultural Valencià; i Llei 5/2007, de 9 de febrer, de la Generalitat Valenciana, del Patrimoni Cultural Valencià, de Modificació de la Llei 4/1998, d'11 de juny, article 58.5
Decret 62/2011, de 20 de maig, del Consell, pel qual es regula el procediment de declaració i el règim de protecció dels béns de rellevància local.

Llei 5/2014, de 25 de juliol, de la Generalitat, d'Ordenació del Territori, Urbanisme i Paisatge de la Comunitat Valenciana.

Normativa del Pla:

Determinacions generals del PGE referides a entorns de protecció i cauteles arqueològiques.

DOCUMENTS GRÀFICS

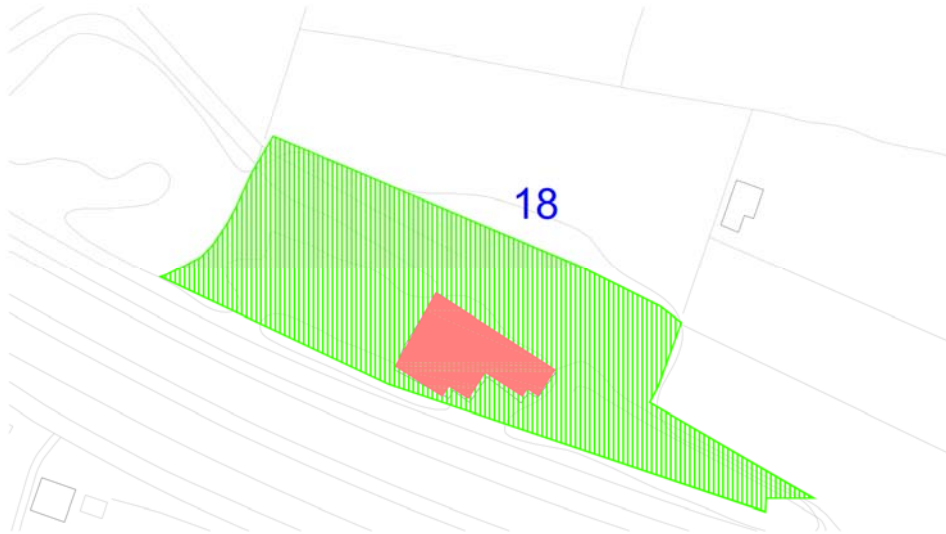

Denominació: **ERMITA DE SANT JAUME DE FADRELL**

Classe: **BRL (Monument d'Interés Local)**

Codi: **C-E-18**

PGE

Ortofoto

Cadastral

